

FYS3140 - Hjemmeeksamen

Kand.nr. 61

26. september 2013

Problem 1: Residue theory

a)

b)

Problem 2: Fourier series

a) Se figur 1 for skisse av $f(x)$.

Vi finner koeffisientene:

$$\begin{aligned}a_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{3\pi}{2}} f(x) \cos(nx) dx \\&= \frac{1}{\pi} \left[\int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} k \cdot \cos(nx) dx + \int_{\frac{\pi}{2}}^{\frac{3\pi}{2}} 0 \cdot \cos(nx) dx \right] = \frac{k}{\pi} \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \cos(nx) dx \\a_n &= \begin{cases} \frac{k}{n\pi} \cdot \sin(nx) \Big|_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} = \begin{cases} 2 \cdot \frac{k}{n\pi} & \text{for } n = 1, 5, 9, \dots \\ -2 \cdot \frac{k}{n\pi} & \text{for } n = 3, 7, 11, \dots \end{cases} \\ \frac{k}{\pi} \cdot \pi = k & \text{for } n = 0 \end{cases}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}b_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{3\pi}{2}} f(x) \sin(nx) dx \\&= \frac{1}{\pi} \left[\int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} k \cdot \sin(nx) dx + \int_{\frac{\pi}{2}}^{\frac{3\pi}{2}} 0 \cdot \sin(nx) dx \right] \\&= \frac{k}{\pi} \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \sin(nx) dx = \frac{k}{n\pi} \cdot -\cos(nx) \Big|_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} = 0, \quad \forall n\end{aligned}$$

Fourierserien kan altså skrives som:

$$f(x) = \frac{k}{2} + \frac{2k}{\pi} \cos(x) - \frac{2k}{3\pi} \cos(3x) + \frac{2k}{5\pi} \cos(5x) - \frac{2k}{7\pi} \cos(7x) + \dots$$

b) Vi lar $k = \frac{\pi}{2}$ og ser på $f(\pi)$:

$$f(\pi) = 0 = \frac{\pi}{4} - 1 + \frac{1}{3} - \frac{1}{5} + \frac{1}{7} - \dots$$

$$\Rightarrow \boxed{\frac{\pi}{4} = 1 - \frac{1}{3} + \frac{1}{5} - \frac{1}{7} + \dots}$$

c) Se figur 2 for skisse av $f(x)$.

Vi finner koeffisientene:

$$\begin{aligned} c_n &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) e^{-inx} dx \\ &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} e^{x(1-in)} dx = \frac{e^{x(1-in)}}{2\pi(1-in)} \Big|_{-\pi}^{\pi} \\ &= \frac{e^{\pi(1-in)} - e^{-\pi(1-in)}}{2\pi(1-in)} = \frac{i \sinh(\pi - i\pi n)}{\pi(n+i)} \end{aligned}$$

Vi kan skrive serien som:

$$f(x) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} \frac{i \sinh(\pi - i\pi n)}{\pi(n+i)} e^{inx}$$

d) Vi har at,

$$\begin{aligned} e^{inx} &= \cos(nx) + i \sin(nx) \\ \Rightarrow f(x) &= \sum_{n=-\infty}^{\infty} \frac{i \sinh(\pi - i\pi n)}{\pi(n+i)} [\cos(nx) + i \sin(nx)] \end{aligned}$$

Ja, det er mulig å forenkle...

Problem 3: Fröbenius method

a) Det vil vise seg å være hensiktsmessig å multiplisere differensiallikningen med x :

$$4x^2 y'' + 2xy' + xy = 0 \quad (1)$$

Denne vil ha samme løsning og *indicial* likning (IE) som den opprinnelige likningen. Vi leter etter en løsning på formen:

$$y = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^{s+n} \quad (2)$$

De deriverte er:

$$y' = \sum_{n=0}^{\infty} (s+n) a_n x^{s+n-1} \quad (3)$$

$$y'' = \sum_{n=0}^{\infty} (s+n)(s+n-1) a_n x^{s+n-2} \quad (4)$$

Vi plugges så inn likning 2, 3 og 4 inn i 1, og samler leddene av samme orden:

	Tabell 1: Ledd av samme orden		
	x^s	x^{s+1}	x^{s+n}
$4x^2y''$	$4s(s-1)a_0$	$4s(s+1)a_1$	$4(s+n)(s+n-1)a_n$
$2xy'$	$2sa_0$	$2(s+1)a_1$	$2(s+n)a_n$
xy	0	a_0	a_{n-1}

Fra første kolonne i tabell 1 har vi,

$$[4s(s-1) + 2s]a_0 = 0$$

Vi ser altså at IE kan skrives som:

$$\boxed{s(s-1) + \frac{1}{2}s = 0} \quad (5)$$

$$s(s - \frac{1}{2}) = 0$$

Og har løsningene:

$$\boxed{s_1 = 0 \quad \wedge \quad s_2 = \frac{1}{2}}$$

b) For $s_1 = 0$ får vi fra andre kolonne i tabell 1 at:

$$2a_1 + a_0 = 0 \Rightarrow \underline{a_1 = -\frac{1}{2}a_0}$$

Generelt har vi fra tredje kolonne at:

$$4n(n-1)a_n + 2na_n + a_{n-1} = 0$$

$$(4n^2 - 2n)a_n = -a_{n-1}$$

$$a_n = \frac{-a_{n-1}}{4n^2 - 2n} = \frac{-a_{n-1}}{2n(2n-1)}$$

$$\underline{a_n = (-1)^n \frac{a_0}{(2n)!}}$$

Som faktisk holder for alle n . Vi kan nå skrive løsningen for s_1 som:

$$\boxed{y_1 = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{a_0 x^n}{(2n)!}} \quad (6)$$

Nå gjennstår det bare å vise at likning 6 er lik Taylorserien til $a_0 \cos(\sqrt{x})$.

Vi vet at,

$$\cos(u) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{u^{2n}}{(2n)!}$$

Substituerer vi $u = x^{1/2}$, får vi:

$$\cos(\sqrt{x}) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^n}{(2n)!}$$

$$\Rightarrow a_0 \cos(\sqrt{x}) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{a_0 x^n}{(2n)!} = y_1$$

Tilsvarende for $s_2 = \frac{1}{2}$ får vi fra tredje kolonne:

$$4 \left(\frac{1}{2} + n \right) \left(\frac{1}{2} + n - 1 \right) a_n + 2 \left(\frac{1}{2} + n \right) a_n + a_{n-1} = 0$$

$$(4n^2 + 2n)a_n = -a_{n-1}$$

$$a_n = \frac{-a_{n-1}}{4n^2 + 2n} = \frac{-a_{n-1}}{2n(2n+1)}$$

$$a_n = (-1)^n \frac{a_0}{(2n+1)!}$$

Generelt er a_0 for s_2 forskjellig fra a_0 for s_1 . Vi skriver derfor løsningen for s_2 slik:

$$y_2 = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{b_0 x^{n+\frac{1}{2}}}{(2n+1)!} \quad (7)$$

Vi kjenner igjen likning 7 som Taylorserien til $\sin(u)$, med $u = x^{1/2}$. Vi har altså at:

$$y_2 = b_0 \sin(\sqrt{x}) \quad (8)$$

c) Hvis,

$$W = \begin{vmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{vmatrix} = y_1 y_2' - y_2 y_1' \neq 0$$

så er y_1 og y_2 lineært uavhengige. Vi har:

$$y_1' = -\frac{a_0}{2} \sin(\sqrt{x}), \quad y_2' = \frac{b_0}{2} \cos(\sqrt{x})$$

$$\Rightarrow W = \frac{a_0 b_0}{2} [\cos(\sqrt{x}) \cos(\sqrt{x}) + \sin(\sqrt{x}) \sin(\sqrt{x})]$$

$$W = \frac{a_0 b_0}{2} \cos(\sqrt{x} - \sqrt{x}) = \frac{a_0 b_0}{2} \neq 0$$

fordi $a_0, b_0 \neq 0$. i.e. y_1 og y_2 er lineært uavhengige.

Den generelle løsningen kan da skrives som en lineærkombinasjon av y_1 og y_2 :

$$y = a_0 \cos(\sqrt{x}) + b_0 \sin(\sqrt{x})$$

Problem 4: Cauchy-Riemann equations

Vi har at $u(x, y) = \cos(bx) \cosh(y)$ må tilfredstille

$$\nabla^2 u = \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} = 0$$

for å være harmonisk. Vi får:

$$-b^2 \cos(bx) \cosh(y) + \cos(bx) \cosh(y) = 0$$

$$b^2 = 1 \Rightarrow \boxed{b = 1}$$

Vi kan nå bruke Cauchy-Riemann likningene til å finne den konjugerte harmoniske funksjonen $v(x, y)$. Den første likningen gir oss,

$$\begin{aligned} \frac{\partial v}{\partial y} &= \frac{\partial u}{\partial x} = -\sin(x) \cosh(y) \\ \Rightarrow v(x, y) &= \int \frac{\partial v}{\partial y} dy = -\sin(x) \int \cosh(y) dy \\ &= -\sin(x) \sinh(y) + f_1(x) + C \end{aligned} \quad (9)$$

Hvor $f_1(x)$ er en ukjent funksjon av x og C er en konstant.

Den andre likningen gir oss,

$$\begin{aligned} \frac{\partial v}{\partial x} &= -\frac{\partial u}{\partial y} = -\cos(x) \sinh(y) \\ \Rightarrow v(x, y) &= \int \frac{\partial v}{\partial x} dx = -\sinh(y) \int \cos(x) dx \\ &= -\sin(x) \sinh(y) + f_2(y) + C \end{aligned} \quad (10)$$

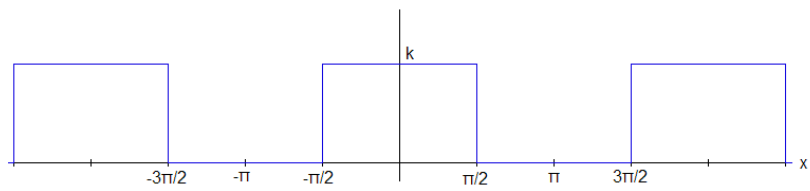
Hvor $f_2(y)$ er en ukjent funksjon av y og C igjen er en konstant. For å få et entydig uttrykk for $v(x, y)$ må $f_1 = f_2 = 0$. Vi ender altså opp med:

$$\boxed{v(x, y) = -\sin(x) \sinh(y) + C}$$

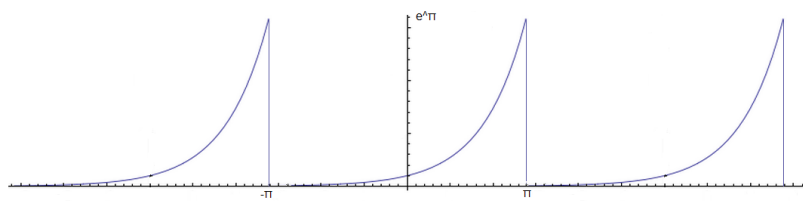
Vi skal finne f slik at $f(z) = u(x, y) + iv(x, y)$, hvor $z = x + iy$. Vi har:

$$\begin{aligned} f(z) &= \cos(x) \cosh(y) - i \sin(x) \sinh(y) \\ &= \frac{1}{2} (e^{ix} + e^{-ix}) \frac{1}{2} (e^y + e^{-y}) - i \frac{1}{2i} (e^{ix} - e^{-ix}) \frac{1}{2} (e^y - e^{-y}) \\ &= \frac{1}{4} (e^{y+ix} + e^{y-ix} + e^{-y+ix} + e^{-y-ix}) - \frac{1}{4} (e^{y+ix} - e^{y-ix} - e^{-y+ix} + e^{-y-ix}) \\ &= \frac{1}{2} (e^{y-ix} + e^{-y+ix}) = \frac{1}{2} (e^{-i(x+iy)} + e^{i(x+iy)}) = \cos(x + iy) \end{aligned}$$

$$\boxed{f(z) = \cos(z)}$$

Figur 1: $f(x)$

Figur 2: $f(x)$